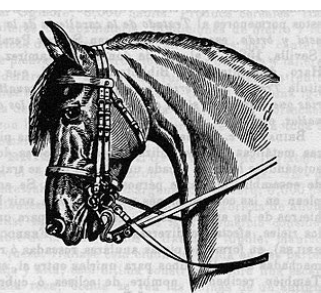

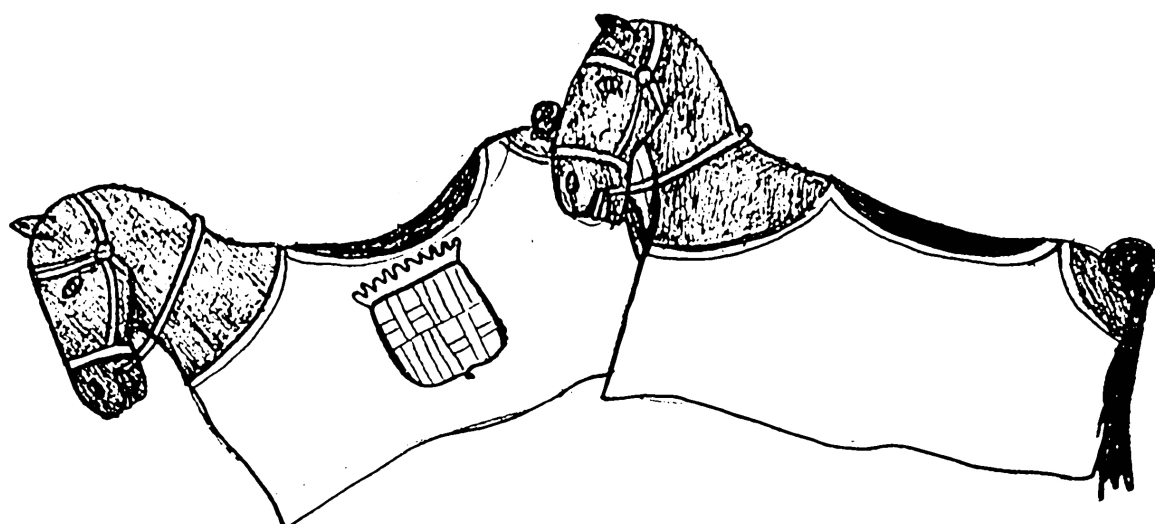
BRIDA

ESTER GUNTÍN

[...] subjectava el cavall pel musell, amb el cap llarg i ossut premut contra el seu pit i amb l'alè càlid i dolç que emanava dels pous foscos de les seves narius contra la seva cara i coll com notícies d'un altre món. No feien olor de cavall. Feien olor del que eren, animals salvatges. Subjectava la cara del cavall contra el seu pit i podia sentir a l'interior de les seves cuixes el bategar de la sang a través de les artèries, i podia sentir la por; i va posar la mà sobre els ulls del cavall i els va acariciar, i no va deixar ni un instant de parlar-li, de parlar-li amb veu baixa i serena, dient-li tot el que es proposava fer i cobrint-li els ulls i acariciant-lo per allunyar el terror.

C. McCarthy, *Todos los hermosos caballos*

BRIDA és una creació coreogràfica que parteix de la **dansa de cavallets** tradicional catalana i el fenomen contemporani del **hobby horsing** per explorar la relació entre la doma del cavall i la coreografia codificada com a metàfores de control sobre els cossos.

La dansa i la doma del cavall comparteixen un territori comú: el del cos com a espai de disciplina, resistència i potència expressiva. En el present no podem entendre la dansa de cavallets solament com un ball festiu, sinó com un arxiu viu de com les societats reciclen símbols de poder en clau d'espectacle. La pràctica contemporània del *hobby horsing* -on adolescents ficcionen estar en una competició de salt eqüestre amb un cavall de fusta- funciona de la mateixa manera. Les estètiques dels dos fenòmens amaguen una genealogia de dominació, domesticació cultural i fetitxització patrimonial, que s'expressa en el moviment del ballarí amb el seu cavall de fusta.

La meua pràctica artística actual se centra en la revisió de la tradició i sovint en fenòmens oblidats que emergeixen a la perifèria de les narratives dominants. *Brida* s'emmarca dins d'aquestes temàtiques que parteixen de la tradició, després de *Tornaveu*, un treball sobre el so de la campana i el toc manual de campanes, i *Quiso negro*, una creació de gran format inspirada en el tarantisme, un ritual corèutic extingit del sud d'Itàlia.

En les meves produccions busco un alt impacte visual i crear composicions escèniques complexes basades en la interacció dels elements escènics. Utilitzo el moviment, el so, el disseny de l'espai i la dramatúrgia com a mitjà d'expressió per anar més enllà del coreogràfic.

DANSA DE CAVALLETS I *HOBBY HORSE*: COSSOS I DOMA

En el passat, la doma del cavall elevada a espectacle, com l'equitació cortesana i els ballets eqüestres, actuava com a dispositiu polític. La bellesa dels moviments de l'animal no deixava de ser la representació d'un ordre jeràrquic: la supremacia humana sobre la de l'animal, de l'èlit sobre el poble, en resum, l'art com a pedagogia del poder.

En la dansa de cavallets la brida, el mos i les regnes que controla l'intèrpret esdevenen tecnologies materials de poder, tan efectives com les tècniques invisibles que disciplinen la tècnica del ballarí; per una altra banda, el *hobby horsing* també amaga un desig de dominació i control dels cossos sota la reapropiació lúdica d'aquest imaginari eqüestre.

És per això que aquestes pràctiques desplaçen les narratives de domini de l'animal al del propi cos: el ballarí és alhora amo i bèstia, aparenta controlar un cavall inexistent mentre que el seu propi cos és "domat" per uns patrons coreogràfics que mantenen viva una narrativa de domini.

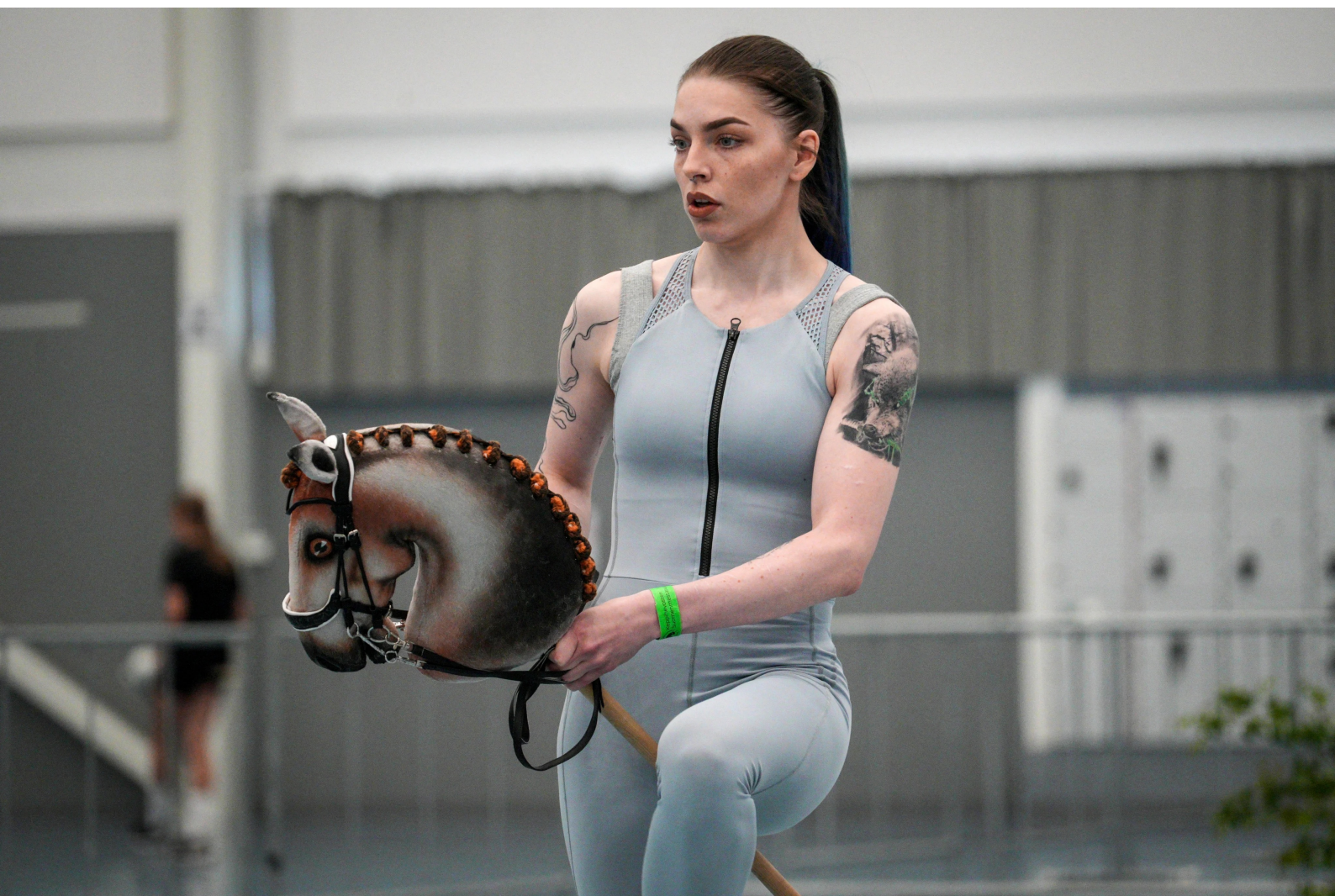
Mark Fisher parla del *loop cultural* quan un espectacle reproduïx inconscientment una lògica de dominació històrica, on un subjecte es veu atrapat per la màquina cultural. El ballarí d'aquesta dansa, per tant, encarna aquesta ficció, mostrant que l'aparent control sobre l'animal és en realitat control sobre un mateix.

DANSA DE CAVALLETS DE BARCELONA

EXERCICI COREOGRÀFIC SPANISH RIDING ACADEMY

DETALL GENET COMPETICIÓ HOBBY HORSE

GENETS INFANTILS EN EXERCICI DE SALT D'OBSTACLES DE HOBBY HORSE

ACTUALITAT, RESISTÈNCIA I SUBVERSIÓ

En l'actualitat també trobem ressonàncies d'aquest control: algoritmes que dicten comportaments, protocols laborals que mecanitzen cossos o coreografies digitals que programen què desitgem i consumim. Igual que la brida, el mos i les regnes dicten al cavall, el cos humà es veu intervingut per dispositius que cerquen la seva docilitat i el seu rendiment.

No obstant això, sota la norma, la resistència no desapareix: sempre emergeix l'esquerda que fa trontollar les lleis imposades. El cavall rebutja el ferro i es nega a complir ordres, igual que el ballarí desborda, improvisa i trenca la pauta. La coreografia, com a tal, no és sempre obediència, sinó camp de conflicte: un espai on la força pot interrompre l'ordre establert.

La dansa de cavallets funciona com una metàfora involuntària del nostre present: creiem dominar les forces externes però sovint som cossos disciplinats que s'ajusten a coreografies preestablertes per sostenir la il·lusió de control.

Revisitar una dansa cultural des d'aquest punt de vista, per tant, ens permet obrir una fissura en l'herència de les nostres tradicions, oferint una nova possibilitat d'experiència de la mateixa.

METODOLOGIA

BRIDA es concep com una creació coreogràfica i de treball amb la imatge escènica a través de l'objecte i la posada en escena.

La coreografia tindrà com a objectiu un anàlisi formal de la dansa de cavallets i del *hobby horsing* per, seguidament, desestabilitzar-la, buscant el que podríem anomenar **dances de resistència**.

Respecte la dansa de cavallets inicialment s'explorà la seva vessant rítmica, el seu vocabulari i les seves partitures de recorreguts espacials; respecte el *hobby horse*, es prendrà com a punt de partida els seus exercicis i proves: salt d'obstacles, doma clàssica i exhibició.

Seguidament en ambdós casos es buscaran els **punts de fricció, maneres de trencar amb les geometries i les lleis que la caracteritzen per trobar un cos que subverteixi aquelles lleis i esdevingui nou**.

De manera paral·lela, s'explorà la relació entre els intèrprets i els objectes característics de la dansa (cavallets, brida, mos i regnes), posant èmfasi en el paper d'aquests dispositius com a tecnologies de control físiques. **La recerca proposa invertir-ne la funció, de manera que, en lloc d'imposar docilitat, esdevinguin extensions o pròtesis del cos, obrint camins per a una corporalitat expandida**.

L'objectiu final serà transformar el vincle entre cos, coreografia i objecte, fent que les tecnologies de control es resignifiquin com a instruments d'emancipació i alliberament per un cos en moviment.

*Com treballen la força i la docilitat d'aquests
objectes en relació directa amb el propi cos del
ballarí?*

*Què succeeix amb una brida que deixa de servir
com a tal? I el mos? I les regnes?*

*Què passaria si aquestes tecnologies de control ja
no subjectessin sinó que esdevinguessin
extensions o pròtesis del propi cos, en comptes
d'obstacles?*

FUTUR

El nostre desig en la residència seria iniciar la investigació física i coreogràfica d'aquest cos en relació als paràmetres esmentats anteriorment, amb l'objectiu de generar una estructura sòlida de cara a una producció futura.

Pel moment, aquest projecte s'ha presentat a la convocatòria del Premi Delfí Colomer 2025 (a l'espera de la resolució a finals d'any).

Respecte a les estructures de suport, comptem amb una residència al Teatre Comandini de Cesena, seu de la Societas Raffaello Sanzio (Romeo Castellucci, Claudia Castellucci, Chiara Guidi) a Itàlia. No hi ha aportació econòmica, solament ús de les instal·lacions.

EQUIP

direcció, coreografia, escenografia Ester Guntín

intèrprets Àngela Boix, Valentin Goniot, Hèctor
Puigdomènech

composició musical i espai sonor Uge Pañeda

disseny vestuari Joan Ros

il·luminació Andreu Fàbregas

acompanyament artístic Joan Morey

ESTER GUNTÍN

Directora i coreògrafa de Barcelona. Després d'estudiar Humanitats, Màster en Estudis Comparats: Art Literatura i Filosofia a la Universitat Pompeu Fabra es gradua en Coreografia a l'Institut del Teatre. Inspirada per tota mena de referències humanístiques, la seva obra es mou entre dansa i imatge, utilitzant el moviment, el disseny de l'espai i la dramatúrgia com a mitjà d'expressió per anar més enllà de la coreografia.

La seva obra **Quiso negro** va ser Premi de Dansa Institut del Teatre 2023, coproduïda pel Festival Grec i el Mercat de les Flors i estrenada al Festival Grec 2024. El treball ha estat guardonat amb el **Premi Max de les Arts Escèniques a la Millor Autoria Revelació 2025** i serà programat a la Tanztriennale d'Hamburg el juny de 2026. Ha presentat la seva primera direcció escènica d'òpera a Ò(H)PERA Gran Teatre del Liceu el 2024 amb *Blau com una taronja*. *Tornaveu*, el seu últim treball, s'ha desenvolupat al'Acadèmia d'Espanya a Roma el 2024-2025 la beca MAEC-AECID del Ministeri de Cultura.

La seva primera peça de petit format *Ararat* (2020), es va presentar en diferents festivals nacionals i internacionals com el Rotterdam International Duet Competition als Països Baixos o la Quinzena de la Dansa d'Almada, a Portugal. *Terra Rhapsody* (2022), una peça de mitjà format, es va presentar al CCCB (Centre de Cultura Contemporània de Barcelona) i al Festival Sismògraf d'Olot. Va formar part de Tanzlabour Ulm a Alemanya el 2022 amb l'encàrrec d'un nou treball, *Nigra Quiso*.

Els seus treballs s'han presentat en diferents espais i festivals com: Festival Grec, Gran Teatre del Liceu, CCCB, Tanzlabour Ulm (Alemanya), Rotterdam International Duet Choreography Competition, RIDCC (Rotterdam, Països Baixos), Fira ARCO (Madrid), Festival Sismògraf Olot, Estruch Choreographic Contest (Barcelona), ACT Festival (Bilbao) o Quinzena de la Dansa d'Almada (Almada, Portugal).

Ha col·laborat amb Marcos Morau (La Veronal), V.V.A.A. Collective, Silvia Delagneau, Marta Pazos, Joan Morey, Entrance Teatro i AMAGA, entre d'altres. Ha format part de Biennale College en un workshop amb Romeo Castellucci el 2023. El 2025 ha format part de Women Opera Makers dirigit per Katie Mitchell.

BIOS EQUIP

ÀNGELA BOIX <https://drive.google.com/drive/folders/15iUnbRmwUsxv4UHZJGizxs3ZLH-7PhX6?usp=sharing>

HÉCTOR PUIGDOMÈNECH <https://drive.google.com/drive/folders/15iUnbRmwUsxv4UHZJGizxs3ZLH-7PhX6?usp=sharing>

VALENTIN GONIOT <https://drive.google.com/drive/folders/15iUnbRmwUsxv4UHZJGizxs3ZLH-7PhX6?usp=sharing>

UGE PAÑEDA <https://ugepaneda.com/me>

ANDREU FÀBREGAS <https://andreufabregas.com/about/>

JOAN ROS <https://drive.google.com/drive/folders/15iUnbRmwUsxv4UHZJGizxs3ZLH-7PhX6?usp=sharing>

TREBALLS ANTERIORES

TORNAVEU https://youtu.be/hYGtlnDI_fA

QUI SO NEGRO <https://youtu.be/r3iUEt4luEM>

AZUL (ÒPERA) <https://esterguntin.com/azuloperaliceu>

MEUA AMA <https://esterguntin.com/meuaama>

TERRA RHAPSODY <https://esterguntin.com/terrarrhapsody-1>

ARARAT <https://esterguntin.com/ararat>

COL·LABORACIONS <https://esterguntin.com/collaborations>

www.esterguntin.com
+34 677 01 29 53
vaikonurprojects@gmail.com